ev tekstili
EV TEKSTİLCİLERİ DERNEĞİ YAYIN ORGANIDIR
YIL 7 SAYI 27 | TİCARETTE İLKE DOĞRULUKTUR | KASIM 2000

İçindekiler

Kasım 2000

3 **Huzurun Sesi**
Haşim Büyükbalcı

7 **Umuyoruz...**
Hasan Basri Özbakır

8 **Denizlili Sanayicilerin Sesi**
Röportaj: Süleyman Ilgeri

14 **Ev Tekstilinde Moda Kumaşlar**
Yrd. Doç. Nesrin Ünlü

20 **Havluculukta Bir İsim:**
Röportaj: Yılmaz Kasapoğlu

26 **Armürlü Ev Tekstili Kumaşların Bilgisayar Destekli Tasarımı**
Yrd. Doç. Şerife Sezgin
Ar. Gör. Neslihan Şirin

30 **2000-2001 Yıllarının Yüksek Performanslı Tekstil Lifleri ve Kumaşları**
Özlenen Erdem İşmal

34 **İşletmelerde Kalite Güvence Sisteminin Kurulması**
Ahmet Talat Us

38 **Ev Tekstilleri Malzemeleri ve Kullanım Yerlerine Göre Karşılaştırılması**
Prof. Dr. Mehmet Tasmacı

46 **Mindelheim Tekstil Müzesi**
Prof. Aydın Uğurlu

50 **Felsefe: Sürekli Yenilik**
Röportaj: Ahmet Kış

54 **Projede Araştırma ve Eğilimler**
Yrd. Doç. Şebnem Erensoy

56 **Çintemani Motifinin Kökeni, Kilim Tasarımları İçinde Şekillenen Çintemani Motifleri**
Yrd. Doç. Öznur Aydın

59 **Lider Kimdir?**

62 **Kim Korkar Müşteriden?**
Prof. Dr. İsmail Kaya

65 **Erzurum İhram Dokumacılığı**
Yrd. Doç. Sibel Arık

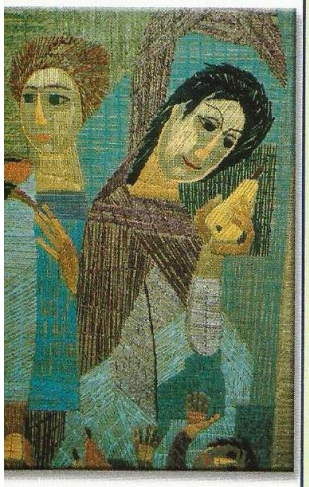
68 **Tasarım Hakkına Tecavüz**
Dr. Mevci Ergün

70 **Ayvacık Vakıf Halıları**
Öğr. Gör. S. Senem Başaran Uğurlu

74 **Hukukçu Gözüyle**
Av. Hüdaverdi Aksen

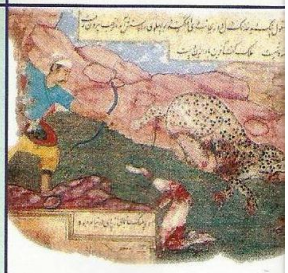
76 **Düşünüyorum: Kebap Oldu Kestane**
Haşim Büyükbalcı

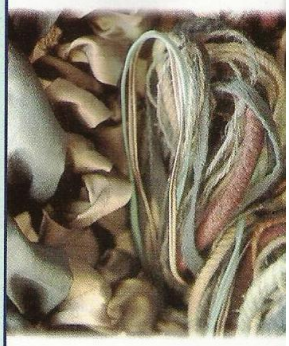
79 **İnci Gibi Beyaz Dişler**
Ayşegül Erdebil

SAHİBİ
Ev Tekstilcileri Derneği adına
H. Basri Özbakır

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
Haşim Büyükbalcı

EDİTÖR
Haşim Büyükbalcı
Özlem Beyhan

BASIN KOMİTESİ
BAŞKAN
Haşim Büyükbalcı

ÜYELER
Bülent Seval
Etem Yazıcıoğlu
Ersin Erdebil

TASARIM - BASKI
Paymaş Matbaacılık
Tel : (0212) 637 71 98-99

Ev Tekstilcileri Derneği

ADRES
Aşirefendi Cad. No: 89
Faal Han Kat: 2/201-202
Sultanhamam-İstanbul

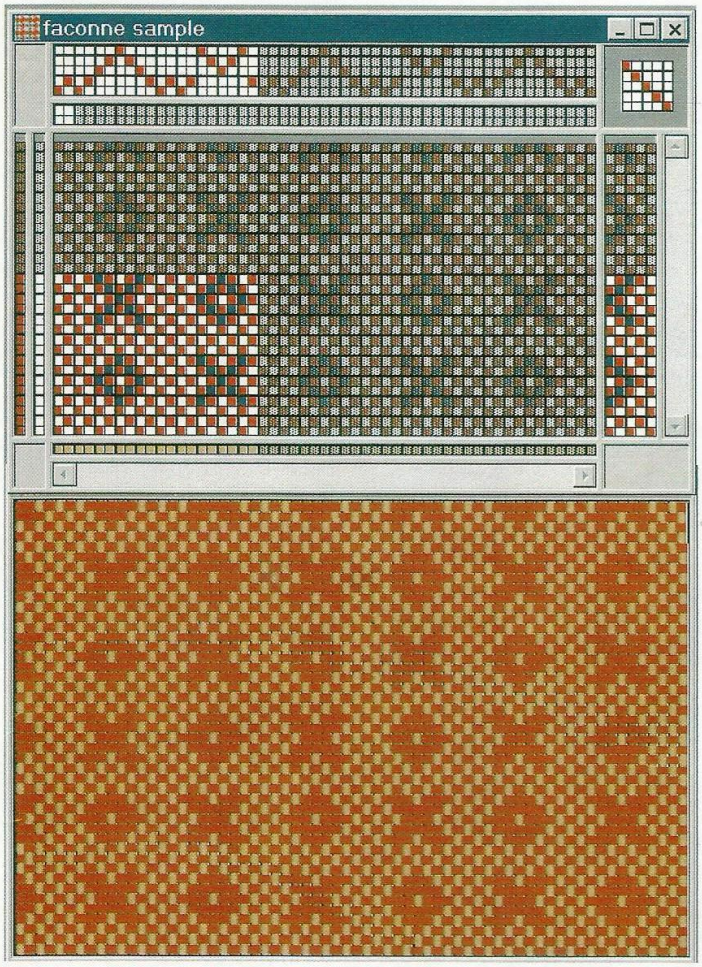
Tel : (0212) 527 15 67 / 513 82 14
Fax : (0212) 511 92 55
Web : www.turkiyeevteksder.com
e mail : info@turkiyeevteksder.com

- Dergimizde yayınlanan yazıların sorumluluğu yazarına aittir, dergiyi ilzam etmez. Gönderilen yazılar yayınlansın, yayınlanmasın iade edilmez.
- Yazı ve haberler kaynak belirtmek şartıyla kullanılabilir.
- Dergi 3 ayda bir yayınlanır ve **ücretsiz dağıtılır.**
- Ev Tekstili Dergisi, **Ev Tekstilcileri Derneği'nin yayın organıdır.**
- Bu sayı 10.000 adet basılmıştır.

Armürlü Ev Tekstili Kumaşların Bilgisayar Destekli Tasarımı

Yrd. Doç. Şerife Sezgin
Ar. Gör. Neslihan Şirin
Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Tekstil Bölümü
Dokuma Programı

Bilgisayar teknolojisinin üretimde etkin olarak kullanılması ile, iş gücünde aranan nitelikler değişmiş; bilgisayarı etkin olarak kullanabilme önemli bir tercih sebebi olmuştur. Üretim sistemlerinin bilgisayarla yeniden yapılandırılması nedeniyle teknoloji-organizasyon ve insan arasındaki ilişkinin doğru bir şekilde kullanılması önem kazanmıştır. Üretime yönelik hazırlanan CAD-CAM sistemleri sayesinde zaman tasarrufu sağlamış ve üretim kalitesi yükselmiştir.

CAD (Computer Aided Design), üretilecek malın tasarımının yapıldığı programlardır. CAM ise hazırlanan tasarımı üretim proseslerine göre ayarlar.

Otomotivden inşaata kadar çok geniş kullanım alanı olan CAD-CAM sistemleri, tekstil sektörü içinde çok büyük önem taşımaktadır. Kumaş yüzeyinin renk ve desen tasarımı, iplik, baskı tasarımları, dokuma üretim hesaplamaları, giysi tasarımları pek çok tasarım alanında yararlanılmaktadır. Tasarım aşamalarındaki eskiz hazırlama, renk varyantları oluşturma, model çeşitlemesi yapma, iplik seçimi gibi zaman alıcı ve el oyalayıcı işlerde tasarımcının yardımcısı olmaktadır. Belli bir fikrin kağıt üzerine dökülmesi ve geliştirilmesi saatler alırken bilgisayarda bu çalışma dakikalara indirilmektedir.

Bilgisayarın tasarımcıya sağladığı kolaylıkları şöyle sıralayabiliriz.

- Çok sayıda seçeneği anında sunması
- Zengin renk paleti
- Çeşitli çizim teknikleri
- Tekstilin her alanında üretim raporu hazırlayabilme

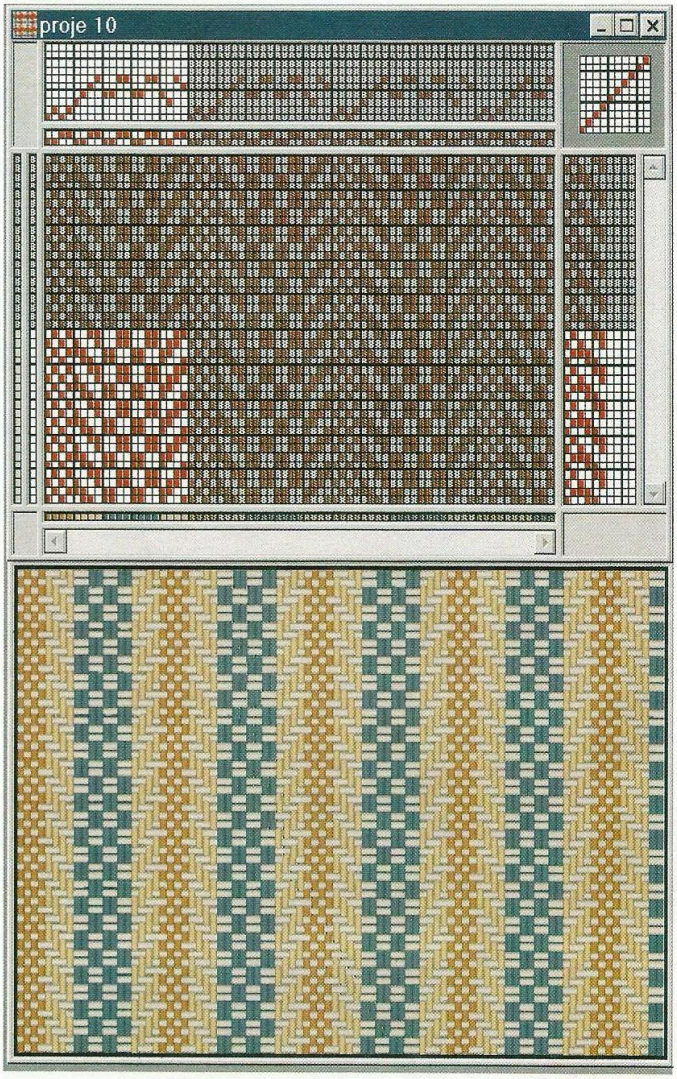
Tasarımda kullanılan CAD programları ile çalışan bilgisayarla entegre olarak çalışabilme yeteneğine sahip olduklarından uygulamada hata oranının düşmesi ve tasarımdan üretime geçme sürelerinin azalmasını sağlamışlardır. Tasarlama ve desen yaratma sanatçının bilgisi sayesinde gerçekleştiği için bilgisayarın bir amaç olarak değil de bir araç olarak kullanılması doğru olacaktır. Fasonculuktan kurtulup, kendimizi kendi markamızla tanıtmaya çalıştığımız bu dönemde; çağdaş üretimin gereği olarak kullandığımız bilgisa-

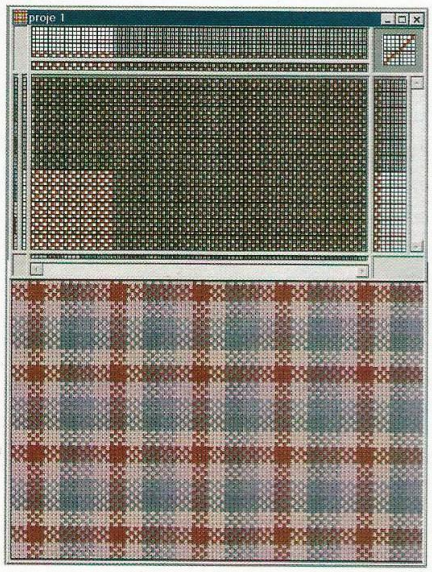
yarı insan gücünün çalışma potansiyelini iyileştirecek bir araç olarak değerlendirmeliyiz.

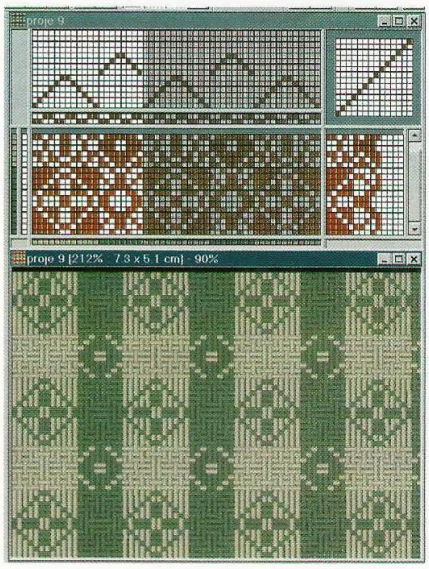
Son yıllarda dokuma tasarımında ve üretiminde ulaşılmış olan noktanın mükemmelliği, dokuma makinelerinin de bu hıza ve gelişime eşdeğer seviyeye getirilmesi zorunluluğunu doğurmuş elektronik ve bilgisayar teknolojisine olan gereksinimi arttırmıştır. Bu nedenle günümüzde bilgisayarın kullanılmadığı bir dokuma işletmesi kalmamıştır.

Bilgisayar, hızı ve geniş hafızası ile tasarımcının en büyük yardımcısıdır. Tasarımcı hazırladığı desenin görüntüsünü ve dokunacak kumaşın uygulanabilirliğini kontrol etme imkanı bulmakta, doğruluğuna karar verebilmektedir. Bugün, dokuma tezgahına disket aracılığı ile müdahale eden bilgisayar programları ve tasarım yapılan bilgisayardan, direkt olarak dokuma tezgahına komut gönderebilen sistemler geliştirilmiştir. Bazen de sadece dokuma tezgahının bilgisayarına örgüler kodlanarak istenilen sonuç elde edilmektedir.

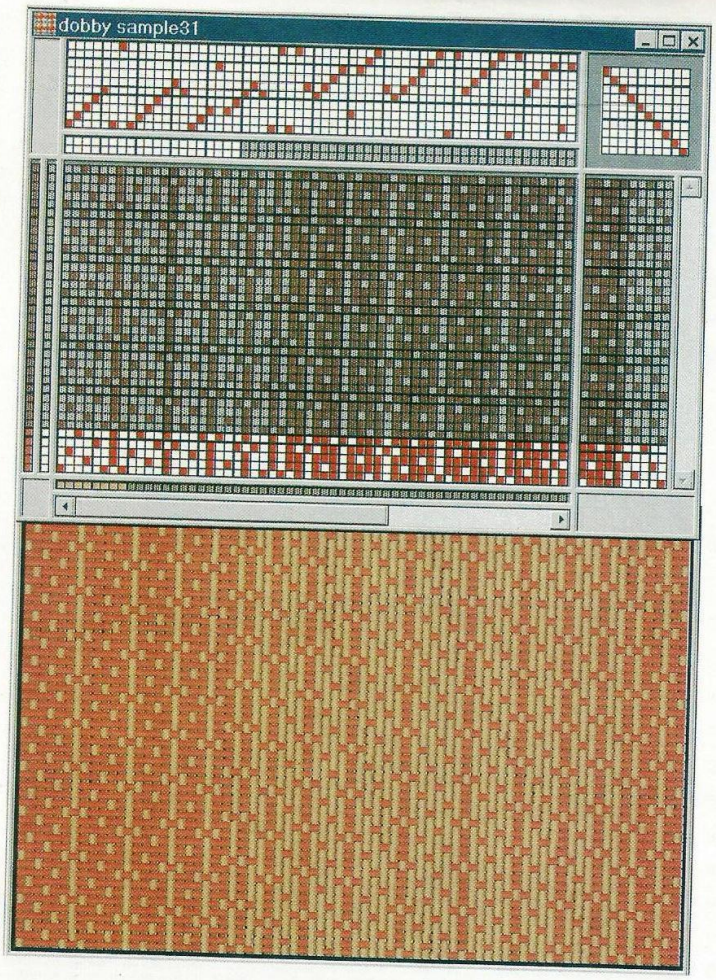
Armürlü ve jakarlı dokumacılık sektöründe CAD sistemleri yıllardan beri desen hazırlamadan üretime kadar çok çeşitli aşamalarda kullanılmaktadır. Dokuma alanında kullanılan CAD sistemleriyle üretim öncesinde, tasarımlara uygun ve farklı özellikler kazandırılabilmektedir. Örneğin,

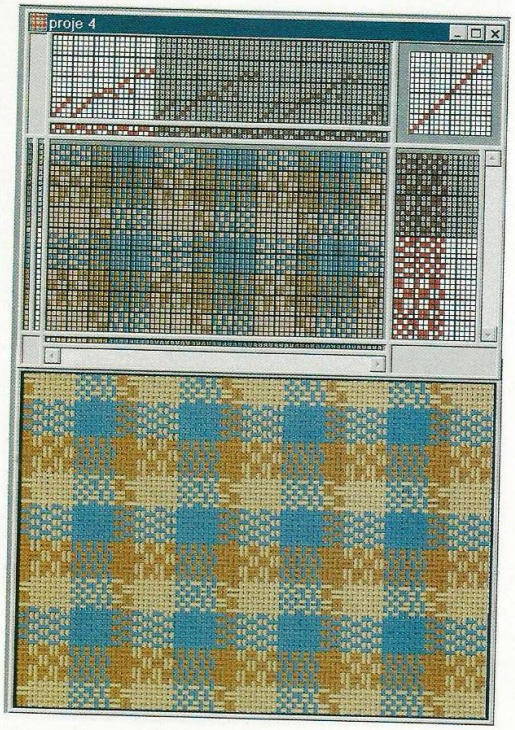

Armürlü döşemelik kumaş tasarımları ve similasyonları. Üst bölümde örgü raporu, tahar ve tarak planı, armür, atkı ve çözgü renk raporu, alt bölümde ise kumaş similasyonu görülmektedir.

aynı tasarım farklı iplik cinsleriyle simule edilerek iki ayrı tasarımmış gibi sunulabilir. Veya zengin renk seçenekleri ile varyantlar çok kısa bir sürede hazırlanabilir. Farklı tahar yapılarak, yada örgü değiştirilerek tasarım, dokumaya gerek kalmadan bilgisayar ekranında önceden görülebilir.

Bu sonuçlar dokunmuş kumaşlarda aynı olmasalar bile tasarımcıya gerçeğe çok yakın fikirler vermektedir. Jakarlı bir kumaşın üretim öncesinde elde edilen desen ve örgüler printer çıktıları sayesinde, müşteri ile fikir alışverişinde bulunulabilir. Müşteri ile üretici arasında sağlanan bu kolaylık her iki taraf için, istenen amaca uygun doğru tasarımların, yanlış anlamaya fırsat vermeden yapılmasını sağlar. Bu avantaj zaman ve üretimdeki kayıpların azalmasını sağlar. Ekranda similasyonla elde edilmiş kumaş görüntüsü ve renkli printer çıktıları tabi ki dokunmuş kumaşın yerini tutamaz anacak hem üreticinin, hem de müşterinin ortak bir kararda buluşmasını ve bir sonraki aşamaya geçmelerini sağlar. Üretim öncesi karar aşaması CAD-CAM programları sayesinde hız kazanmaktadır.

Sonuç olarak bilgisayar destekli tasarım ve üretim programları tekstil tasarımcısına ihtiyacı olan tüm fonksiyonları ve kolaylıkları sağlamaktadır. Tasarım aşamasında hızı arttırarak el işçiliğindeki zaman kayıplarını ortadan kaldırır. Bu yönüyle CAD-CAM sistemleri üretim verimini ve hızını arttırarak ürün çeşitliliği getirir. Endüstrinin içinde bulunduğu üretim hızı kaygısı tasarımcının elini kolunu bağlamaktadır. Bir tasarımın oluşması için gerekli araştırma süresi ve üretim sırasında kullanılan materyaller işletmenin imkanları ile sınırlı kalır. CAD-CAM sistemleri tasarımcının bütün bu sorularına çözüm getirmekte ve endüstrinin hızı ve tekniğine ayak uydurabilmesini sağlamaktır. ❑

KAYNAKÇA

AKKURT, Mustafa; "CIM Sistemleri Tasarım Metodolojisi ve Başarı Faktörleri CAD/Cam/CAE", Şubat 1994.

ÇUBUKÇU, Faruk; Bilgisayar Terimleri Sözlüğü, Başar Matbaası, Ankara 1987

KADI, İbrahim; "Bilgisayar Destekli Tasarım ve Uygulaması", Marmara Üni.,Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul 1988.

TAYLOR, Patrick; "Computers in the Fashion Industry", Heinemann Professional Publishing, England, 1997.